

Ändringshistoria

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2015-08-06	1	Mari Nilsson	Skapat dokument Åtgärder Objektsbeskrivning Karta
2018-01-16	2	Anna Ingvarson	Redigerat genomförda åtgärder m m.
2018-09-05	3	Anna Ingvarson	Redigerat genomförda åtgärder m m.

Arbetsplan för N2000-området Skärgårdsreservaten, delområde Sävö inom projektet Life Coast Benefit LIFE12 NAT/SE/000131

Objektskod och namn : SE0220129, Skärgårdsreservaten, delområde Sävö

Åtgärder :

- A2 Tillståndsprövningar
- A4 Arbetsplan för objektet
- A7 Upphandlingar
- C2 Hamling av träd
- D2 Uppföljning av gamla träd och läderbagge
- E4 Friluftsanläggning – mulltoalett

Kommun: Nyköping

Regional genomförare: Anna Ingvarson, Hans Sandberg och Karl-Joel Sundholm, länsstyrelsen i Södermanlands län.

Fastighetsbeteckning/Markägare: Sävö 1:1, Staten

Postadress

611 86 NYKÖPING
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

Besöksadress

Stora torget 13

Telefon

0155-26 40 00 växel

Telefax

0155-26 71 25

E-post

sodermanland@lansstyrelsen.se

Organisationsnr

202100-2262

PlusGiro

35174-2

Bankgiro

5051-8653

Faktureringsadress

FE 98
833 83 STRÖMSUND

Internet

Om Projektet Life Coast Benefit

Projektet Life Coast Benefit kommer att genomföra olika åtgärder i 45 olika N2000-områden utmed kusten i Södermanland, Östergötland och Kalmar. Störst andel av åtgärderna riktas mot restaurering av igenväxande marker i skärgårdens gamla odlingslandskap. Skärgårdens arkipelag av öar, holmar, kobbar och skär har brukats långliga tider vilket bevarat livsmiljöer för en speciell fauna och flora. Idag har villkoren för ett småskaligt brukande försämrats vilket, tillsammans med skärgårdens speciella logistikförhållanden, gör det extra angeläget att satsa på åtgärder för att bevara och förstärka de natur- och kulturvärden som är knutna hit.

Beskrivning av objektet

Av Natura 2000-området Skärgårdsreservatens alla öar ligger Sävö närmast fastlandet i norr och utgör en del av ett typiskt Sörmländskt innerskärgårdslandskap. Ytterskärgårdens kala fågelgödslande klippor och de vindpinade krumvuxna martallarna saknas således. I likhet med t ex Hartsö karakteriseras Sävö av de nord-sydgående bergryggarna med mellanliggande ofta uppodlade sänkor. Hela Sävö präglas av kulturpåverkan i form av åkerbruk, ängsbruk, betesdrift och skogsbruk. Landskapet är småbrutet med åkrar och tidigare ängsmarker lokaliserade till dalstråken och de äldre betesmarkerna förlagda till berg, kullar och skogsmark. Medelålders ekar pryder kantzoner mellan berg och de forna ängsmarkerna och åkrarna. Även mycket grova ekar förekommer även av andra träslag som lind, ask och tall. På södra Sävö finns välbevarade rester av ängsbruk och lövtäcksbruk. Naturvårdande återhamling av gamla träd och nyhamling av främst unga lindar och askar har genomförts under det senaste decenniet. Även slätter har återupptagits. I skogen som har tydlig betesprägel dominerar tall och gran med ett markant inslag av ek i anslutning till bebyggelsen. Stränderna är omväxlande, ofta låglänta al-askkär eller betade strandängar. På öns västra sida finns låga klipphällar och branta berg.

Lotsar bodde på Sävö från 1600-talet fram till 1967 då lotsningen här upphörde. Numera finns ett litet lotsmuseum kvar som minne av verksamheten. Det mesta av bebyggelsen är koncentrerad till öns södra del. Förutom den gamla lotsplatsen finns här nu hus för permanentboende, ett vandrarhem och ett stort antal fritidshus. I övrigt är bebyggelsen gles. Centralt på ön ligger Sävö gård där delar av den gamla ladugården byggts om till undervisningslokal för bl a Sörmlandskustens naturskola. Vid södra Boholmsviken och vid lägerplatsen söder om Hästkrogsviken finns stugor att hyra. En etapp av Sörmlandsleden går i en slinga runt ön – i anslutning till den finns ett vindskydd och ett utedass. På öns norra och västra del går Sävöleden. Denna ansluter även till Sörmlandsleden.

Syfte & mål

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade naturtyperna och arterna så att området bidrar till den biologiska mångfalden i landskapet och länet. För delområdena inom Natura 2000-området Skärgårdsreservaten innebär detta syfte främst att bevara ett särpräglat skärgårdslandskap med både inner- och ytterskärgård, stora vattenområden, öar och skär, klippor, stränder av olika slag, orörda skogar, artrika betesmarker och slätterängar och den

övriga artrikedomen – inte minst i form av en stor gråsälpopulation och en lång rad skyddsvärda fåglar.

Planerade/genomförda åtgärder:

Action A2 Tillståndsprövningar (strandskyddsdispens, bygglov)

Genomförs: I samband med att upphandlingen genomförs kvartal 1 2018 söks strandskyddsdispenserna och i samråd med företaget som ska bygga mulltoaletterna söks bygglov, kvartal 4 2018.

Beskrivning och motivering: Strandskyddsdispens söks av funktionen för naturskydd på Länsstyrelsen för att bygga tre nya byggnader för mulltoaletter på Sävö. En mulltoalett byggs i Boholmsviken, en vid lägerplatsen och en i Huvviken intill en planerad tältplats. För att uppföra mulltoaletterna behöver bygglov sökas från Nyköpings kommun.

Action A4 Arbetsplan

Genomförs: En arbetsplan per delområde (Sävö, Ringsö, Hartsö och Lacka) slutförs 2018 för området Skärgårdsreservaten.

Beskrivning och motivering: För varje område inom LIFE Coast Benefit-projektet tas en arbetsplan fram för att tidsätta, kvalitetssäkra och beskriva åtgärderna som ska genomföras inom projektet.

Action A7 Upphandlingar

Genomförs: En upphandling genomförs för mulltoaletterna under kvartal 1 2018

Beskrivning och motivering: För att kunna bygga mulltoaletterna till lägsta möjliga kostnad behöver en prisjämförelse göras. En annonserad förenklad upphandling görs.

Action C1 Nystängsling (elstängsel)

Genomförs: 2017

Beskrivning och motivering: Runt den sk Farfarsåkern har elstängsel satts upp för att möjliggöra ängsbruk med efterbete.

Action C2 Hamling av träd

Genomförs: Återhamling av tidigare hamlade träd och nyhamling av yngre träd för att skapa framtida hamlingsträd genomförs i fyra olika områden under 2016. De träd som återhamlas består dels av äldre lindar som behöver en försiktig kronreducering vid flera tillfällen och dels av något yngre lind, ask och ek som kan åtgärdas på en gång. Nyhamlingen genomförs på både lind och ask. Till den mer komplicerade återhamlingen anlitas en trädvårdskonsult och till de enklare hamlingarna anlitas Sävös arrendator som arbetar tillsammans med trädvårdskonsulten för att lära sig. Det är av stor vikt att arrendatorn lär sig hamlingsteknik då det är han som ska göras hamlingarna löpande framöver.

Beskrivning och motivering: För att bevara de tidigare hamlade trädens struktur, biologiska värden och kulturhistoriska värden behöver de tidigare hamlade träden på Sävö hamlas. För att skapa ersättningsträd när de gamla hamlade träden dör behöver nya träd hamlas för att det ska finnas kontinuitet av hamlade träd på Sävö. En viktig del i åtgärden är också att arrendatorn på Sävö lär sig hamlingsteknik av en hamlingsexpert.

Action E4 Friluftsanläggning - mulltoalett

Genomförs: Uppförandet av mulltoaletterna sker under 2018/2019.

Beskrivning och motivering: Mulltoaletterna ska dels ersätta toaletter med tunnor (Boholmsviken och lägerplatsen) och dels byggas på en ny plats (Huvviken). Detta för att sprida toaletterna mer över ön för att underlätta för öns besökare.

Tabell 1 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Action	Åtgärder	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens
A2	Tillståndsprövningar	2	2	0
A4	Arbetsplan	1	1	0
A7	Upphandlingar	2	2	0
C1	Uppsättning av nytt elstängsel	0 ha		
C2	Hamling av träd			
D2	Uppföljning av gamla träd och läderbagge	0 ha		
E4	Mulltoaletter	3 st	3 st	0

Genomförda åtgärder på Sävö

De ljusgröna ytorna i kartan nedan (C2) är ytor där träd hamlats. Den ljusblå linjen (C1) är ett nytt elstängsel som satts upp runt en ängsmark. Punkterna med orange färg visar placering av mulltoalletter (E4).

